

בית המדרש חכמת התורה

מסעות הסנהדרין מיבנה לאושא, ומאושא והלאה

אמר רבי יוחנן עשר גליות גלתה סנהדרין. מלשכת הגזית לחניות. ומחניות לירושלים. ומירושלים ליבנה. ומיבנה לאושא. ומאושא לשפרעם. ומשפרעם לבית שערים. מבית שערים לצפורי. מצפורי לטבריה. וטבריה עמוקה מכלם. כדכתיב ושפלת מארץ תדברי. רבי אלעזר אומר גלו שש שנאמר כי השח יושבי מרום קריה נשגבה ישפילנה עד ארץ יגיענה עד עפר ... אמר רבי טבריה משלמת לימות המשיח שנאמר תרמסנה רגל רגלי וגו' ומה כתיב אחריו והוכן בחסד כסא

ילקוט שמעוני ישעיה רמז תכט

אמר רב יהודה בר אידי א"ר יוחנן עשר מסעות נסעה שכינה מקראי וכנגדן גלתה סנהדרין מגמרא עשר מסעות ... וכנגדן גלתה סנהדרין מגמרא מלשכת הגזית לחנות ומחנות לירושלים ומירושלים ליבנה ומיבנה לאושא ומאושא ליבנה ומיבנה לאושא ומאושא לשפרעם ומשפרעם לבית שערים ומבית שערים לצפורי ומצפורי לטבריא וטבריא עמוקה מכולן שנאמר ושפלת מארץ תדברי רבי אלעזר אומר שש גלות שאמר כי השח יושבי מרום קריה נשגבה ישפילנה עד ארץ יגיענה עד עפר א"ר יוחנן ומשם עתידין ליגאל שנאמר התנערי מעפר קומי שבי

ראש השנה לא, א-ב

פעם אחת גזרה מלכות הרשעה גזירה על ישראל שכל הסומך יהרג וכל הנסמך יהרג ועיר שסומכין בה תיחרב ותחומין שסומכין בהן יעקרו מה עשה יהודה בן בבא הלך וישב לו בין שני הרים גדולים ובין שתי עיירות גדולות ובין שני תחומי שבת בין אושא לשפרעם וסמך שם חמשה זקנים ואלו הן ר"מ ור' יהודה ור' שמעון ור' יוסי ור' אלעזר בן שמוע רב אויא מוסיף אף ר' נחמיה כיון שהכירו אויביהם בהן אמר להן בני רוצו אמרו לו רבי מה תהא עליך אמר להן הריני מוטל לפניכם כאבן שאין לה הופכים אמרו לא זו משם עד שנעצו בו שלש מאות לונביאות של ברזל ועשאוהו ככברה רבי יהודה בן בבא אחרני הוו בהדיה והאי דלא חשיב להו משום כבודו דרבי יהודה בן בבא ור"מ ר' יהודה בן בבא סמכיה והא אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן כל האומר ר"מ לא סמכו ר' עקיבא אינו אלא טועה סמכיה ר' עקיבא ולא קיבלו סמכיה ר' יהודה בן בבא וקיבלו

סנהדרין יד א

בית המדרש חכמת התורה

בשלפי השמד נתכנסו רבותינו לאושא ואלו הן: ר' יהודה ורבי נחמיה רבי מאיר ור' יוסי ורבי שמעון בר יוחאי, ור' אליעזר בנו של רבי יוסי הגלילי ור' אליעזר בן יעקב. שלחו אצל זקני הגליל ואמרו: כל מי שהוא למד יבא וילמד, וכל מי שאינו למד יבא וילמוד. נתכנסו ולמדו ועשו כל צרכיהון. כיון שהגיע זמנם להפטר אמרו: מקום שנתקבלנו בתוכו אנו מניחים אותו וריקם?! חלקו כבוד לר' יהודה שהיה בן עיר. ולא שהיה גדול מהם בתורה, אלא מקומו של אדם הוא מכבדו.

נכנס ר' יהודה ודרש ומשה יקח את האהל ונטה לו מחוץ למחנה, הרחק מן המחנה נאמר כאן הרחק ונאמר להלן, אך רחוק יהיה ביניכם וביניו כאלפים אמה במדה. מה רחוק שנאמר: כאן אלפים אמה, אף הרחק האמור להלן אלפים אמה. והיה כל מבקש משה אין כתיב כאן, אלא מבקש ה'. מכאן למדנו שכל מי שמקבל פני חברים, כאלו מקבל פני שכינה. ואתם אחינו רבותינו גדולי התורה, מי שנצטער בכם עשרה מיל או עשרים או שלשים או ארבעים, כדי לשמוע דברי תורה על אחת כמה וכמה! שאין הקדוש ברוך הוא מקפח שכרם בזה ובבא. נכנס ר' נחמיה ודרש לא יבא עמוני ומואבי בקהל ה'. תני: שתי אומות גדולות, פרשו מלבא בקהל ה'. למה? על דבר אשר לא קדמו אתכם בלחם ובמים ... בא וראה, מה פרע להם הקדוש ברוך הוא לאלו שתי אומות! כתיב: בתורה לא יבא עמוני ומואבי בקהל ה'. ואתם בני אושא שקדמתם רבותינו במאכלכם ומשקיתם ומטותיכם, הקדוש ברוך הוא יפרע לכם שכר טוב ... נכנס רבי יוסי ודרש וישב ארון ה' בית עובד אדום הגתי וגו'. ויגד למלך דוד לאמר ברך ה', את בית עובד אדום ואת כל אשר לו. באיזו זכות? בעבור ארון האלוקים. ובמה ברכו? בבנים ... והרי דברים קל וחומר: ומה ארון האלוקים, שאינו אוכל ושותה ומדבר, אלא שהיו בו שני לוחות אבנים, והדליק בו נר אחד זכה להתברך בכבודו. ואתם אחינו בני אושא על אחת כמה וכמה ... נכנס ר' אליעזר בנו של ר' יוסי הגלילי ודרש ויאמר שאול אל הקיני: לכו סורו רדו מתוך העמלקי, פן אוסיפך עמו. ואתה עשית חסד עם כל בני ישראל, בעלותם ממצרים. וכתיב עם כל ישראל, עשה יתרו חסד. והלא לא עשה, אלא עם משה בלבד?! אמר רבי אלעזר: יתרו, וודאי עשה חסד עם משה ... ואת אמרת עם כל ישראל עשה חסד?! אלא ללמדך, שכל מי שעושה חסד עם אחד מגדולי ישראל מעלין לו, כאלו עשה עם כל ישראל. ואתם אחינו בני אושא על אחת כמה וכמה ...

שיר השירים רבה ב

תנו רבנן כשנכנסו רבותינו לכרם ביבנה היו שם רבי יהודה ורבי יוסי ורבי נחמיה ורבי אליעזר בנו של רבי יוסי הגלילי. פתחו כולם בכבוד אכסניא ודרשו פתח רבי יהודה ראש המדברים בכל מקום בכבוד תורה ודרש ומשה יקח את האהל ונטה לו מחוץ למחנה והלא דברים קל וחומר ומה ארון ה' שלא היה מרוחק אלא שנים עשר מיל אמרה תורה והיה כל מבקש ה' יצא אל אהל מועד תלמידי חכמים שהולכים מעיר לעיר וממדינה למדינה ללמוד תורה על אחת כמה וכמה. פתח ר' נחמיה בכבוד אכסניא ודרש מאי דכתיב ויאמר שאול אל הקיני לכו סורו רדו מתוך עמלקי פן אוסיפך עמו

בית המדרש חכמת התורה

ואתה עשיתה חסד עם כל בני ישראל והלא דברים קל וחומר ומה יתרו שלא קרב את משה אלא לכבוד עצמו כך המארח תלמיד חכם בתוך ביתו ומאכילו ומשקהו ומהנהו מנכסיו על אחת כמה וכמה: פתח ר' יוסי בכבוד אכסניא ודרש לא תתעב אדומי כי אחיך הוא לא תתעב מצרי כי גר היית בארצו והלא דברים קל וחומר ומה מצריים שלא קרבו את ישראל אלא לצורך עצמן שנאמר ואם ידעת ויש בם אנשי חיל ושמנתם שרי מקנה על אשר לי כך המארח תלמיד חכם בתוך ביתו ומאכילו ומשקהו ומהנהו מנכסיו על אחת כמה וכמה: פתח ר' אליעזר בנו של ר' יוסי הגלילי בכבוד אכסניא ודרש ויברך ה' את עובד אדום (הגתי) בעבור ארון האלהים והלא דברים ק"ו ומה ארון שלא אכל ושתה אלא כבד ורביץ לפניו כך המארח תלמיד חכם בתוך ביתו ומאכילו ומשקהו ומהנהו מנכסיו עאכ"ו

ברכות סג, ב

רבי יונה בשם רבי חייה בר בא מעשה שנכנסו שבעה זקנים לעבר את השנה בבקעת רימון ומי היו רבי מאיר ורבי יהודה ורבי יוסי ור"ש רבי נחמיה ורבי ליעזר בן יעקב ורבי יוחנן הסנדלר אמרו כמה מעלות בקודש ובתרומה רבי מאיר אומר שלש עשרה רבי יוסי אומר שתים עשרה א"ר מאיר כך שמעתי מרבי עקיבה שלש עשרה אמר לו רבי יוחנן הסנדלר שימשתי את ר"ע עומדות מה שלא שימשתי ושיבות אמרו רבי יוחנן הסנדלר אלכסנדר ליה ולמה הוון עבדין כן דהוון כולהון דרשין הדין פסוקא מן שבע שבע אפיין אשירה נא לידידי שירת דודי לכרמו וקלסון לאחרייא מה אשכח אפוי בגוה אמרין ר"ש בן יוחי הוה

ירושלמי חגיגה פרק ג הלכה א

אמר רב יוסף רבי יהודה מוריינא דבי נשיאה הוה ואורי ליה כשמעתיה

מנחות קד, ב

מאן הולכי אושא ר' ישמעאל. מהולכי אושא, שגלתה סנהדרין לאושא כדאמרין בראש השנה עשר גליות גלתה סנהדרין כו' מיבנה לאושא מאושא

ב"ב כח, א-ב ורש"י

בית המדרש חכמת התורה

תקנות אושא

מר רבי אילעא אמר ריש לקיש משום רבי יהודה בר חנינא באושא התקינו שיהא אדם זן את בניו ואת בנותיו כשהן קטנים. איבעיא להו הלכתא כוותיה או אין הלכתא כוותיה תא שמע כי הוה אתו לקמיה דרב יהודה אמר להו יארוד ילדה ואבני מתא שדיא כי הוה אתו לקמיה דרב חסדא אמר להו כפו ליה אסיאת בצבורא וליקום ולימא עורבא בעי בניה וההוא גברא לא בעי בניה ... אמר רבי אילעא אמר ריש לקיש באושא התקינו הכותב כל נכסיו לבניו הוא ואשתו נזונים מהם ... איבעיא להו הלכתא כוותיה או לית הלכתא כוותיה ת"ש ... א"ר אילעא באושא התקינו המבזבז אל יבזבז יותר מחומש תניא נמי הכי המבזבז אל יבזבז יותר מחומש שמא יצטרך לבריות ומעשה באחד שבקש לבזבז [יותר מחומש] ולא הניח לו חבריו ומנו רבי ישבב ואמרי לה רבי ישבב ולא הניחו חבריו ומנו רבי עקיבא א"ר אילעא באושא התקינו המבזבז אל יבזבז יותר מחומש תניא נמי הכי המבזבז אל יבזבז יותר מחומש שמא יצטרך לבריות ומעשה באחד שבקש לבזבז [יותר מחומש] ולא הניח לו חבריו ומנו רבי ישבב ואמרי לה רבי ישבב ולא הניחו חבריו ומנו רבי עקיבא ... אמר רב יצחק באושא התקינו שיהא אדם מתגלגל עם בנו עד שתיים עשרה שנה מכאן ואילך יורד עמו לחייו ... אמר רבי יוסי בר חנינא באושא התקינו האשה שמכרה בנכסי מלוג בחיי בעלה ומתה הבעל מוציא מיד הלקוחות אשכחיה רב יצחק בר יוסף לר' אבהו דהוה קאי באוכלוסא דאושא אמר ליה מאן מרה דשמעתא דאושא אמר ליה רבי יוסי בר חנינא תנא מיניה ארבעין זימנין ודמי ליה כמאן דמנחא ליה בכיסתיה

כתובות מט – נ

ואכתי באושא גזור דתנן על ו' ספקות שורפין את התרומה על ספק בית הפרס ועל ספק עפר הבא מארץ העמים ועל ספק בגדי עם הארץ ועל ספק כלים הנמצאין ועל ספק הרוקין ועל ספק מי רגלי אדם שכנגד מי רגלי בהמה על ודאי מגען (ועל) ספק טומאתן שורפין את התרומה. ר' יוסי אומר אף על ספק מגען ברה"י שורפין וחכ"א ברה"י תולין ברה"ר טהורין ואמר עולא אלו ו' ספיקות באושא התקינו אלא אתו אינהו גזור אגושא לתלות ואאירא ולא כלום ואתו רבנן דשמנים שנה גזור אידי ואידי לתלות ואתו באושא גזור אגושא לשרוף ואאירא כדקאי קאי

שבת טו ב

אמר רב הונא באושא התקינו אב בית דין שסרח אין מנדין אותו אלא אומר לו הכבד ושב בביתך חזר וסרח מנדין אותו מפני חילול השם ופליגא דריש לקיש דאמר ריש לקיש תלמיד חכם שסרח אין מנדין אותו בפרהסיא שנאמר וכשלת היום וכשל גם נביא עמך לילה כסהו כלילה

מועד קטן יז א

בית המדרש חכמת התורה

מעשה ברבי ישבב שעמד והחליק את כל נכסיו לעניים שלח לו ר"ג והלא אמרו חומש מנכסיו למצות ור"ג לא קודם לאושא היה ר' יוסי בר' בון בשם ר' לוי כך היתה הלכה בידם ושכחוה ועמדו השנים והסכימו על דעת הראשונים ללמדך שכל דבר שבית דין נותנין נפשן עליו הוא מתקיים כמה שנאמר למשה מסיני

ירושלמי פאה פרק א הלכה א

ת"ר צדק צדק תרדף הלך אחר חכמים לשיבה אחר ר' אליעזר ללוד אחר רבן יוחנן בן זכאי לברור חיל אחר רבי יהושע לפקיעין אחר רבן גמליאל ליבנא אחר רבי עקיבא לבני ברק אחר רבי מתיא לרומי אחר רבי חנניא בן תרדיון לסיכני אחר ר' יוסי לציפורי אחר רבי יהודה בן בתירה לנציבין אחר רבי יהושע לגולה אחר רבי לבית שערים אחר חכמים ללשכת הגזית

סנהדרין לב ב

וכשקידשו ב"ד את השנה באושא ירד ר' יוחנן בן ברוקא לפני רשב"ג ועשה כר' יוחנן בן נורי אמר לו רבן שמעון לא היו נוהגין כן ביבנה ליום השני ירד רבי חנינא בנו של רבי יוסי הגלילי ועשה כר"ע אמר רשב"ג כך היו נוהגין ביבנה

ראש השנה לב א

סנהדרין והכרעת מחלוקות

א"ר יוסי בראשונה לא היה מחלוקת בישראל ב"ד של שבעים וא' שהיו בלשכת הגזית ושאר בתי דינין של עשרים ושלשה היו בעיירות של ישראל ושני בתי דינין של ג' היו בירושלים אחד בהר הבית ואחד בחיל נצרך אחד מהן הלכה הולך אצל ב"ד שבעירו אין ב"ד בעירו הולך לב"ד הסמוך לעירו אם שמעו אמרו להם ואם לאו הוא והמופלא שבהן באין לב"ד שבהר הבית אם שמעו אמרו להם ואם לאו הוא והמופלא שבהן באין לבית דין שבחיל אם שמעו אמרו להם ואם לאו ואלו באלו לבית דין הגדול שבלשכת הגזית אף על פי שהוא שבעים ואחד אין פחות מעשרים ושלשה נצרך אחד מהן לצאת רואה אם יש שם עשרים ושלשה יוצא ואם לאו אינו יוצא עד שיהיו שם עשרים ושלשה ושם היו יושבין מתמיד של שחר ועד תמיד של בין הערבים בשבתות וימים טובים לא היו נכנסין אלא לבית המדרש שבהר הבית נשאלה שאלה אם שמעו אמרו להם אם לאו עומדין למנין אם רבו מטמאין טימא רבי מטהרין טיהרו ומשם הלכה רווחת בישראל משרבו תלמידי שמאי והלל שלא שימשו כל צרכן הרבו מחלוקות בישראל ונעשו שתי תורות ומשם שולחין ובודקין כל מי שהוא חכם ועניו ושפל וירא חטא ופרקו טוב ורוח הבריות נוחה עליו עושין אותו דיין בעירו משנעשה דיין בעירו מעלין ומושיבין אותו בהר הבית משם מעלין ומושיבין אותו בחיל משם מעלין ומושיבין בלשכת הגזית ושם יושבין ובודקין את יחסי כהונה ואת יחסי לוויה (תוספתא סנהדרין פרק ז ה"א)

בית המדרש חכמת התורה

ביקשו לנדות את רבי ליעזר אמר אמרין מאן אול מודע ליה אמר רבי עקיבה אנא אול מודע ליה. אתא לגביה א"ל רבי ר' חביריך מנדין לך. נסתי נפק ליה לברא אמר חרוביתא חרוביתא אין הלכה כדבריהם איתעוקרין ולא איתעקר'. אין הלכה כדבריי איתעוקרין ואיתעקרת אין הלכה כדבריהם חזרין ולא חזרת. אין הלכה כדבריי חזרין וחזרת. כל הדין שבחא ולית הלכה כר' אליעזר. א"ר חנינה משניתנה לא ניתנה אלא אחרי רבים להטות. ולית ר' אליעזר ידע שאחרי רבים להטות לא הקפיד אלא על ידי ששרפו טהרותיו בפניו. תמן תנינן חיתכו חוליות ונתן חול בין חולייא לחולייא רבי ליעזר מטהר וחכמים מטמאין זה תנורו של חכמי. אמר רבי ירמיה חכך גדול נעשה באותו היום כל מקום שהיתה עינו של רבי ליעזר מבטת היה נשדף ולא עוד אלא אפילו חיטה אחת חצייה נשדף וחצייה לא נשדף והיה עמודי בית הוועד מרופפין. אמר להן ר' יהושע אם חברים מתלחמים אתם מה איפכת לכם ויצאה בת קול ואמרה הלכה כאליעזר בני. א"ר יהושע לא בשמים היא. ר' קריספי ר' יוחנן בשם ר' אם יאמר לי אדם כך שנה ר' ליעזר שונה אני כדבריו אלא דתניא מחלפין. חד זמן הוה עבר בשוקא וחמת הדא איתא סחוטא דביתא וטלקת ונפלת גו רישיה אמר דומה שהיום חבירי מקרבין אותי דכתיב (תהילים קיג) מאשפות ירים אביון. רבי יהושע בן לוי שלח בתר חד בר נש תלתא זימני ולא אתא שלח א"ל אילולא דלא חרמית בר נש מן יומי הוינא מחרם לההוא גוברא

ירושלמי מועד קטן פרק ג הלכה א

ת"ר במקומו של ר"א היו כורתין עצים לעשות פחמין לעשות ברזל בשבת במקומו של ר' יוסי הגלילי היו אוכלין בשר עוף בחלב לוי איקלע לבי יוסף רישבא קריבו ליה רישא דטוותא בחלבא לא אכל כי אתא לקמיה דרבי א"ל אמאי לא תשמתניהו א"ל אתריה דר' יהודה בן בתירה הוה ואמינא דילמא דרש להו כר' יוסי הגלילי דתנן ר' יוסי הגלילי אומר נאמר לא תאכלו כל נבלה ונאמר לא תבשל גדי בחלב אמו את שאסור משום נבלה אסור לבשל בחלב עוף שאסור משום נבלה יכול יהא אסור לבשל בחלב ת"ל בחלב אמו יצא עוף שאין לו חלב אם א"ר יצחק עיר אחת היתה בא"י שהיו עושין כר"א והיו מתים בזמן ולא עוד אלא שפעם אחת גזרה מלכות הרשעה גזרה על ישראל על המילה ועל אותה העיר לא גזרה

שבת קל א

לעולם הלכתא כדברי ב"ה והרוצה לעשות כדברי בית שמאי עושה כדברי בית הלל עושה מקולי בית שמאי ומקולי ב"ה רשע מחומרי בית שמאי ומחומרי בית הלל עליו הכתוב אומר הכסיל בחושך הולך אלא אי כבית שמאי כקוליהן וכחומריהן אי כבית הלל כקוליהן וכחומריהן הא גופא קשיא אמרת לעולם הלכה כדברי ב"ה והדר תני והרוצה לעשות כדברי ב"ה יעשה לא קשיא כאן קודם בת קול כאן לאחר בת קול ואי בעית אימא אף לאחר בת קול ורבי יהושע היא דאמר אין משגיחין בבית קול

חולין מד א

בית המדרש חכמת התורה

מי סברת עשו ב"ש כדבריהם לא עשו ב"ש כדבריהם ור' יוחנן אמר עשו ועשו ובפלוגתא [דרב ושמואל]
דרב אומר לא עשו ב"ש כדבריהם ושמואל אמר עשו ועשו אימת אילימא קודם בת קול מ"ט דמ"ד לא
עשו ואלא לאחר בת קול מ"ט דמ"ד עשו אי בעית אימא קודם בת קול ואי בעית אימא לאחר בת קול
אי בעית אימא קודם בת קול וכגון דב"ה רובא למ"ד לא עשו דהא ב"ה רובא ומ"ד עשו כי אזלינן בתר
רובא היכא דכי הדדי נינהו הכא בית שמאי מחדדי טפי ואי בעית אימא לאחר בת קול מ"ד לא עשו
דהא נפקא בת קול ומ"ד עשו רבי יהושע היא דאמר אין משגיחין בבית קול

יבמות יד א

הנשיא והחכמים

כשהנשיא נכנס כל העם עומדים והן ישבו עד שאמר להם שבו כשאב ב"ד נכנס עושים לו שתי שורות
מכאן ומכאן עד שנכנס וישב במקומו חכם שנכנס אחד עומד ואחד יושב עד שנכנס וישב במקומו

תוספתא סנהדרין פרק ז הלכה ה

א"ר יוחנן: בימי רשב"ג נישנית משנה זו, רבן שמעון בן גמליאל נשיא רבי מאיר חכם רבי נתן אב"ד. כי
הוה רשב"ג התם הוה קיימי כולי עלמא מקמיה, כי הוה עיילי רבי מאיר ורבי נתן הוה קיימי כולי עלמא
מקמייהו. אמר רשב"ג: לא בעו למיהוי היכרא בין דילי לדידהו? תקין הא מתניתא. ההוא יומא לא הוה
רבי מאיר ורבי נתן התם, למחר כי אתו חזו דלא קמו מקמייהו כדרגילא מילתא, אמרי מאי האי? אמרו
להו: הכי תקין רשב"ג, אמר ליה ר"מ לרבי נתן: אנא חכם ואת אב"ד, נתקין מילתא כי לדידן. מאי
נעביד ליה? נימא ליה גלי עוקצים דלית ליה וכיון דלא גמר נימא ליה מי ימלל גבורות ה' ישמיע כל
תהלתו, למי נאה למלל גבורות ה'? מי שיכול להשמיע כל תהלותיו, נעבריה והוי אנא אב"ד ואת נשיא.
שמעינהו רבי יעקב בן קרשי אמר דלמא חס ושלום אתיא מלתא לידי כיסופא, אזל יתיב אחורי עיליתיה
דרשב"ג פשט גרס ותנא גרס ותנא. אמר מאי דקמא? דלמא חס ושלום איכא בי מדרשא מיד, יהב
דעתיה וגרסה. למחר אמרו ליה נתי מר ונתיני בעוקצין, פתח ואמר, בתר דאוקים, אמר להו: אי לא
גמירנא כסיפיתנן. פקיד ואפקינהו מבי מדרשא. הוה כתבי קושייתא [בפתקא] ושדו התם, דהוה מיפריק
מיפריק, דלא הוה מיפריק, כתבי פירוקי ושדו. אמר להו רבי יוסי: תורה מבחוץ ואנו מבפנים? אמר
להן רבן [שמעון בן] גמליאל: ניעיילינהו, מיהו ניקנסינהו דלא נימרו שמעתא משמיהו, אסיקו לרבי
מאיר- אחרים ולר' נתן- יש אומרים. אחוו להו בחלמייהו: זילו פייסוהו, רבי נתן אזל, רבי מאיר לא
אזל, אמר דברי חלומות לא מעלין ולא מורידין. כי אזל רבי נתן, אמר ליה רשב"ג: נהי דאהני לך קמרא
דאבוך למהוי אב ב"ד שויניך נמי נשיא?! מתני ליה רבי לרבן שמעון בריה: אחרים אומרים אילו היה

בית המדרש חכמת התורה

תמורה לא היה קרב, אמר לו: מי הם הללו שמימיהם אנו שותים ושמותם אין אנו מזכירים? אמר ליה: בני אדם שבקשו לעקור כבודך וכבוד בית אביך, אמר ליה: גם אהבתם גם שנאתם גם קנאתם כבר אבדה, אמר ליה: האויב תמו חרבות לנצח. אמר ליה: הני מלי היכא דאהנו מעשייה, ורבנן לא אהנו מעשייה. הדר אתני ליה: אמרו משום רבי מאיר אילו היה תמורה לא היה קרב. אמר רבא: אפילו רבי דענוותנא הוא תנא אמרו משום ר"מ אמר, ר"מ לא אמר.

הוריות יג ב

כשהנשיא נכנס כל העם עומדים מפניו ואין רשות לאחר מהן לישב עד שיאמר להן שבו אב ב"ד שנכנס עושין לו שורות רצה נכנס בזו רצה נכנס בזו חכם שנכנס אחד עומד ואחד יושב ואחד עומד ואחד יושב עד שמגיע וישב לו במקומו רבי מאיר הוה יליף סלק לבית וועדא ווהוון כל עמא חמיין ליה וקיימין לון מן קומי כד שמעון ההן תניא תני בעון למיעבד ליה כן כעס ונפק ליה אמר לון שמעתי שמעלין בקודש ולא מורידין

ירושלמי ביכורים פרק ג הלכה ג

ביקשו לנדות את רבי מאיר, אמר להן, איני שומע לכם עד שתאמרו לי את מי מנדין, ועל מה מנדין, ועל כמה דברים מנדין

ירושלמי חגיגה פרק ג הלכה א

בין הנשיא והחכמים בדורות מאוחרים

רשב"ל אמר נשיא שחטא מלקין אותו בב"ד של שלשה מה מחזרין ליה אמר רבי חגי מוטב דינן מחזירין ליה דו קטלון ליה שמע רבי יודה נשיאה וכעס שלח גותיין למיתפש ית רשב"ל וערק בדא דמוגדלא ואית דאמרין בדא דכפר חיטיא סליק רבי יוחנן לבית וועדא סליק רבי יודה נשיא לבית וועדא א"ל ליה למה לית מרי אמר לן מילא דאורייתא שרי טפח בחדא ידיה א"ל ובחדא ידא טפחין א"ל לאו אין לא בן לקיש לא א"ל לא א"ל א"ל אנו מפתחה א"ל בדא דמוגדלא אמר ליה אנא ואת נפיק לקדמיה שלח רבי יוחנן גבי ר"ש בן לקיש עתיד לך מילה דאורייתא דנשיא נפיק לקדמך נפק לקדמון מר דוגמא דידכון דמי לברייכן כד אתא רחמנא למיפרקיה ישראל ממצרים לא שלח לא שליח ולא מלאך אלא הקב"ה בעצמו דכתיב ועברתי בארץ מצרים בלילה הזה ולא עוד אלא הוא וכל דורגון ידידיה אשר הלך אלהים אין כתיב כאן אלא אשר הלכו אלהים אמרין ליה מה חמיתה מימור לון הדא מילתא אמר לון מה אתון סברין מידחיל מינכון הוינא מנע אולפניה דרחמנא

ירושלמי הוריות פרק ג הלכה א

בית המדרש חכמת התורה

תירגם יוסי מעוני בכנישתא בטיכריה שמעו זאת הכהנים למה לית אתון לעין באורייתא לא יהבית לכון כ"ד מתנתא א"ל לא יהבין לן כלום והקשיבו בית ישראל למהלית אתון יהבין כ"ד מתנתא דפקידת יתכון בסיני א"ל מלכא נסיב כולא ובית המלך האזינו כי לכם המשפט לכם אמרתי וזה משפט הכהנים עתיד אני לישב עמהן בדין ולפסקן ולאבדן מן העולם שמע ר' יודן נשייא וכעס דחל וערק סלקון רבי יוחנן וריש לקיש לפייס ליה אמרו ליה ר' גברא רבא הוא א"ל איפשר כל מאן דנא שאול ליה הוא מגיב לי אמרו ליה אין א"ל מהו דין דכתיב כי זנתא אמם וכי שרה אמנו זונה הייתה א"ל כבת כן אמה כאמה בתה כדור כן הנשיא כנשיא כן הדור כמזבח כהניו כהנא אמר כן כגנתה כן גננה א"ל לא טב דקליל לי דלא באפוי חד זמן אלא באפיי תלתא

ירושלמי סנהדרין פרק ב הלכה ו

יוסי מעונאה תרגם בכנישתהון דמעונא שמעו זאת הכהנים והקשיבו בית ישראל ובית המלך האזינו אמר עתיד הקב"ה ליטול את הכהנים ולהעמידן בדין ולאמר להם למה לא יגעתם בתורה לא הייתם נהנים מארבע ועשרים מתנות כהונה ואינון אמרין ליה לא יהבין לן כלום והקשיבו בית ישראל למה לא הייתם נותנים לכהנים ארבע ועשרים מתנות כהונה שכתבתי לכם בתורה ואינון אמרין ליה על אילין דבי נשיאה דהוו נסבין כולא בית המלך האזינו כי לכם המשפט שלכם היה וזה יהיה משפט הכהנים לפיכך לכם ועליכם מדת הדין נהפכת שמע ר' וכעס בפתי רמשא סליק ריש לקיש שאיל שלמיה דרבי ופייסי עלוהי דיוסי מעונאה, אמר לו רבי צריכין אנו להחזיק טובה לאומות העולם שהן מכניסין מומסין לבתי טרטיאות ולבתי קרקסאות שלהן ומשחקין בהם כדי שלא יהיו משיחין אלו עם אלו ויבואו לידי קטטה בטלה יוסי מעונאה אמר מלה דאורייתא ואקפדת עלוהי א"ל ויודע הוא בדברי תורה כלום א"ל הין א"ל ואולפן קביל א"ל אין ואי שאילנא ליה מגייב א"ל אין אם כן יסק להכא וסליק לגביה א"ל מהו דכתיב הנה כל המושל עליך ימשול לאמר כאמה בתה א"ל כבת כן אמה כדור כן נשיא כמזבח כן כהניו הכא אמרי לפום גנתא גננא אמר לו ר"ל עד כדון לא חסילית מן מפייסיה על הדא ואתה מייתי לן אוחרי עיקרו של דבר הנה כל המושל מהו א"ל לית תורתא ענישא עד דברתה בעיטא לית אתתא זניא עד דברתה זניא אמרו ליה א"ל כ לאה אמנו זונה היתה אמר להם ותצא לאה לקראתו וגו' יצאת מקושטת כוונה לפיכך ותצא דינה בת לאה

בראשית רבה פ, א

ריש לקיש סליק למשאל בשלמיה דרבינו א"ל צלי עלי דהדא מלכותא בישא סגין א"ל לא תסב מן בר אנש כלום ולית את יהיב כלום מן דיתיב גביה אתא חדא איתתא טעינא ליה חדא דסיקרין וחדא סכין בגווה קם נסב סכינא והדר לה דיסקרא אתא חד בלדר מן מלכותא וחמא יתה וחמדה ונסבה בפתי רמשא סליק ר"ל למשאל בשלמיה דרבינו וחמא יתיה שחיק א"ל למה את שחיק א"ל ההיא סכינא דחמיתיה יתיה אתא חד בלדר מן מלכותא וחמא יתיה וחמדה ונסבה א"ל לא כן אמרית לך לא תיסב מן בר נש כלום ולית את יהיב כלום

בראשית רבה עח יב

בית המדרש חכמת התורה

רבי יהודה נשיאה רמא דשורא אדרבנן אמר ריש לקיש רבנן לא צריכי נטירותא

בבא בתרא ז ב

דבי נשיאה אוקמו דיינא דלא הוה גמיר א"ל ליהודה בר נחמני מתורגמניה דריש לקיש קום עליה
באמורא קם גחין עליה ולא א"ל ולא מידי פתח ואמר הוי אומר לעץ הקיצה עורי לאבן דומם הוא יורה
הנה הוא תפוש זהב וכסף וכל רוח אין בקרבו ועתיד הקב"ה ליפרע ממעמידין שנאמר וה' בהיכל קדשו
הס מפניו כל הארץ

סנהדרין ז ב